

איש לא יחשוד בדוד בן גוריון שאין הוא נאמן למפלגתו. נאמנות זו הם כה אצלו טבע שני. אלא שיש לו גם טבע ראשון. וטבע זה הגהו אימפולסיבי ביותר.

חבריו יודעים זאת. אנשים מתונים הם, הדואגים לאינטרסים האפורים של מפלגתו בשלטון. הם מוכנים להשאיר את תענוגות האופוזיציה לאחרים. במשך השנים רבות התמחו לנטול את העוקץ מן האימפולסיביות של מנהיגם.

אלא שהפעם קרה מקרה לא נעים. מר שרת יצא לאמריקה, להטיף "ציונות" לידים הרעים באו"ם. מר קפלן, "מספר 2" בממשלה, היה עסוק בסיבוב האחרון של מלחמתו ההיסטורית נגד ד"ר דב יוסף (ראה "במד'נה"). וכך קרה מה שקרה. ה"אימפולסיביות", שהרגישה עצמה לפתע מ"שחררת מכל דמעצורים הרגילים, ששה לקראת ההודמנות.

התוצאה: שהממשלה "התפטררה" ע"י ראשה. מפתיעים ביותר היו חברי מפא"י עצמם. הכל קרה בגלל עניין של מה בכך. ראש הממשלה הציע משהו. הדתיים לא אמרו "לא". הם רק לא מיהרו להגיב "כן". מכאן: "ברוגז" ופרוק הקואליציה (לפי שעה).

"תידה" לאבא בן גוריון. אחת היתרונות הכרוכים בשלטון הוא שראש הממשלה יכול לקבוע, לעתים קרובות, את מועד הבחירות בשעה מתאימה לו. ראשי הממשלות משתדלים, בדרך כלל, שהבחירות תתקיימנה אחרי שהשיגו נצחון כלשהו, בשעה שהפרסטיגיה שלהם מבריקה למד רחוק.

דוד בן גוריון החליט להפר מסורת זו. הוא מכריח את מפלגתו להתמודד ליד הקלף פי דוקא בשעה שהפרסטיגיה שלה הגיעה לנקודת קפאון.

הבחירות האחרונות היו בחירות של סוף-מלחמה. איש לא טרח לשאול: האם ממשלה זו תכונן משק בריא? האם תפרוץ את המצור הערבי ותשיג שלום? האם יש לה תכנית כלשהי, מדינית כלשהי?

האנשים הצביעו כדי לאמר "תודה" לאדם שניהל את המלחמה (לא לבדו, כמור"ן, כמה אלפי חיילים בחזית עזרו לו). הם הצביעו בעד בן גוריון.

ממלחמה לצנע. עתה המצב שונה לחלוטין. ההתלהבות הצטננה. דוד הגיר בורים הפך, במשך 21 חודשי כהונת הממשלה, לנוער ציני חסר-אשליות. החנווני שכח את שרי-המלחמה, אולם זוכר היטב את שר הצנע. העתודאי הולך לתמרון. אולם הוא זוכר שתמרון זה הכרחי מפני שבמשך 21 חודשי קיומה לא מצאה הממשלה אף ידיד אחד לא בין ממשלות ערב, ולא בין האופוזיציות הערביות, ואף לא בין המדינות האנטר-ערביים — בקיצור, שבכלל לא היתה לה מדיניות חוץ.

אמנם, הממשלה הביאה עולמים. הרבה עולמים. אולם היא, לא הרחיבה את דמשק, לא הגבירה את הייצור — לא קלטה את העולים קליטה של אמת. על אף כל הרכוש הנושח שחולק ביד רחבה.

רמזה מוזר תל-אביב? האמת היא, אמנם, שאין להאשים דוקא את הממשלה המסכנה שכל אחד בועט בה עתה, גם ה"שנותים" שבלעדיהם לא היתה אפשרות למש"ט בכלל — על כל מפלגותיו הקואליציוניות והאופוזיציוניות — חסר משנה. הוא עבר בקלות רבה מדי מן הסוכנות היהודית אל ממשלת ישראל — אף כי בעיות מדינית ישראל אינן הבעיות של הקונגרס הציוני. הוא חשב שמספיק לשנות את השלט, במ"קום לשנות את דרכי המחשבה. קשה לראות במה אשם דוד בן גוריון יותר, מב"חינה זאת, מאשר מאיר יערי או מנחם ביגין.

אולם יום בחירות אינו יום הגיונות. בחירות במצב הנתון פירושו: הבלתי-מריר צים יצביעו נגד מפלגות השלטון של את-מול. ואין ספק: בעיקר ירויח הימין.

ישנו רק גורם אחד העלול להצדיק את חשבונו של בן גוריון: העולים החדשים. מפצ"י דאגה לארגן את אלה. כאן יש לה אוצר של קולות. וישנם חברי מפא"י המ"קיים כי רמלה ולוד הסתומנה את הפרצים העלולות להיבקע בתל-אביב.

נמצא במקום חייב להציל את המפוחים עד אשר תבוא עזרה רפואית מוסמכת. כל חומר מבודד יהיה טוב במקרה זה — בד צמר או עור עבה, כפפות גומי וכדו, יש רק לדאוג כי חומר זה יהיה יבש, וכמו כן יש לשחרר את הקרבן מחוט החשמל בזירות, מוסיף הד"ר כהן.

"צעקתי לאבא..." פטר כבר בריא לגמרי ורק נשארו עליו סימני כויה אח"דים. "נתקלה רגלי בחוט ולא יכולתי להשתחרר ממנו", הוא אומר, "אני יודע שצעקתי לאבא אך קולי נחלש והלך. אחרי זה שמעתי את אבי המצוה עלי לנשום, עת טפח על חזי". והאב מוסיף: "אכן לא רציתי להניח לבני למות..."

כל חודש בחירות

דמותו הגבוהה של היועץ הראשי לעניני תזונה ע"י משרד האספקה והקיצוב, מר ד. גליקסון, התכווזה והצטמקה תחת ברד דברי הבקורת החריפים, שנמתחו על מח"לקתו בקשר עם המצב התזונתי הירוד בארץ. וקשה היה לזלזל בדברי בקורת כשבישיבה השתתפו: בא כוח הסתדרות הרופאים ד"ר בוגר, רופא קופת חולים ברחובות ד"ר יונס, ד"ר בבד, מהתחנה לחקר החקלאות ברחובות, פרופ' גוגנהיים ופרופ' רחמילביץ.

ונאמר: מצב הבריאות של האוכלוסייה והילדים דורש שיפורים מידים. כמות הבי"צים אינה מספיקה, מנת הסוכר היא מתחת לממוצע הדרוש, לתינוקות אין די מזונות ותחליפים וכדו.

הפרוטוקול על מהלך הדיונים לא פור"סם, אולם לעומת זאת הוגדלה מיד מנת הסוכר לתינוקות ונמצא סבון נוסף לילדים. האמהות נאנחות ואומרות: הלוואי ש"תיערכנה בחירות בכל חודש!"

ארצנו זו...

כדי להסדיר את אכילת ארוחת הערב בחדר האוכל של קיבוץ פלוני כעמק בית שאן, קבעו שני פנסים גבוהים מעל לחדר האוכל, הנראים לכל עברי המשק. הפ"נס הירוק מוזמין את החברים לאר"ץ-הזה ומודיע שרצוי לעובדות שהחברים ימלאו את חדר האוכל. הפנס האדום אוסר על החברים להכנס לחדר האוכל, על מנת למנוע צפיפות. ("הצפה") — באוטובוס: ממשלתנו אינה בורגנית או סוציאליסטית, היא ממשלה סתם — ראשי תיבות של סולל בונה, תנובה, מושביר מרכזי. ("הבוקר") —

תימני זקן מנחלת צדוק התלונן במשטרה, כי בשבועות האחרונים עשה לו גבר כבן 49 מעשה כישוף על מנת לרפ"או ולהחזיר לו את כח הגברא שלו. תמורת "כישוף" זה קיבל האיש ממנו 166 לירות וצמיד השווה 19 לירות. ("הארץ") — תינוק בן יומן נמצא כשהוא עוזב בבית הכסא הצבורי במחנה העולים ג' בעין שמר. ("הארץ") — היינריך מורסקי, נציג פולין לעניינים מסחריים, נעצר ליד מחסום ראש פינה ובחיפוש שנערך במכוניתו נמצאו 20 קופסאות שימורים ו"1000 סיגריות". פל"י-אר"ם. ("הבקר").

מונח בצד, קיפלתיו ועם מגן זה הצי"לחתי להרחיק את הילד מן החוט. פניו היו אפורות (לא שחורות כפי שצויין בעתונות היומית) ושפתיו כחולות. הני-שימה והדופק נפסקו לפעול, וכל סימני החיים נעלמו. אך גופו עוד היה חם כשלוש או ארבע דקות לאחר ההתחש"מלות. רגלו נתקלה בחוט חשמלי בעל מתח גבוה.

ד"ר כהן, המצטיין לא רק בתכונות רפואיות, כבר היה במצבים דומים פעמים רבות משך חייו. בהיותו עוד רופא צעיר יצא לחזית לארגן את השרות הרפואי

ד"ר כהן, אשתו והילד פטר המת קם לתחיה

בקוי האש — למרות שתפקידו כרופא גדודי הרשה לו להשאיר בבסיס עורפי — ושם למראה האנדרלמוסיה ששררה בשרות האספקה לקיים הקדמיים נטל על עצמו סמכויות לא לו להבטיח אספקה סדירה להחידתו בחזית. עבור מעשה זה זרבים אחרים קיבל הד"ר גור"ג כהן שגולד בקניגסברג בשנת 1884, את אות ההצטיינות מקסייווץ, אחד הגבוהים ביותר בגרמניה.

קרח ונשימה מלאכותית. לנוכח מצבו המיואש של בנו לא איבד הרופא את עשתונותו והתחיל לחתוך על חזה בנו באופן קצוב והצלח להפנות את הריד המצטבר בריאות האדם בשלבי המות הראשונים, וקצף עלה שפתיו. לאחר כח"מש דקות של מסג' הלב בעזרת קרח ונשימה מלאכותית החל פטר נושם. בינ"תיים הופיע אמבולוס של מג'ידוד אדום ובעזרת חמצן חזר ברוק החיים לעיני הילד שנחשב כמת.

"אני מעריך את מג'ידוד אדום בעד עבודתם המהירה. אני מקוה כי מקרה זה ישמש דוגמה לכל איש במקרים דומים. אין זו מלאכת רופא בלבד. כל איש הי

הנוכחי, עמוס קינן, שהוא יליד הארץ ואיש לח"י ותיק).

מהלומה ניצחת. במרוצת השנים דדה ברק התורה, בעיקר מפני שילדי"הארץ, שהם מטבעם חמרניים, שונאים מלי"צות ומבקשים "תכלית" מעשית. הם לא התלהבו לסימאות ורצו לדעת את המס"קנות המעשיות. ומסקנות מעשיות לא היו ל"כנענים".

כשפרצה מלחמת-העצמאות ירדה על ה"כנענים" מהלומה ניצחת. הוקמה מדינת ישראל, ובתוקף המציאות נוצר הבלד

מעשי בין יושבי התפוצות ובין אזרחי ישראל. התנועה הציונית איבדה את ערכה המעשי, והשלטון עבר לידי ממשלה של אזרחי הארץ (הן "העברים" והן היהודים"למי הגדרת ה"כנענים") ומכה אחרונה: ראש הממשלה עצמו הכריז שיושבי הת"פוצות אינם ישראלים "בגלות", כי אם אמריקאים, בריטים ואוסטרלים ממוצא יהודי.

ה"כנעניים" דמו לאיש שהלך להתרחק בים ומצא, בחורו, כי מישורו גוב בינתיים את בגדיו. ההבדלה בין יושבי הארץ והתי"פוצות חדה להיות בעלת משמעות מע"שית. לעומת זאת גבר הענין בתורה אחרת של ה"כנענים", היא תורת "ארץ הפרת", האומרת שישראל, הירדן, סוריה ועיראק, חייבות להיות למדינה עברית אחת — תורה הדומה מאד לזו של הד"ר ישראל שייב ואורי צבי גרינברג, היהודים, (ההב"דל העיקרי: ה"כנענים" סבורים שיש לשכ"נע את הערבים לדבר עברית וליות ל"עב"ריס", אך אינם אומרים מה יקרה אם יסר"בו הערבים להשתכנע). משתי התורות מש"כנעת יותר תורתו של הד"ר שייב, שהיא תורת-כיבוש גלויה ועקבית.

שנים שרדו. כשנתכנסה הקבוצה (הקרויה כיום על שם כתיבתה "אלף") בליל שבת האחרון באולם "קרן צליל" בתל-אביב נכחו, אחרי שמונה שנות עמל, 42 צעירים וצעירות, ברובם למטה מגיל 20. הועידה, בה עמדו, כנראה, להתקל החלטות מרחיקות-לכת על גורל המזרח התיכון (היא "ארץ-הפרת") היתה סודית בהחלט; כל כך סודית שאף "עברית" טהור כצלם "העולם הזה" (5 דורות בארץ) נת"בקש לעזוב את האולם. מן הוותיקים של "הועד לגיבוש" המקורי שרדו רק שנים: המשורר אורי שלח (הקורא לעצמו עתה. יונתן רטוש) ותלמידו, המשורר אהרן אמיר.

השבתו לתחיה של פטר כהן בן ה"ד לאחר שהתפתח בחצר ביתו ברחוב שלוש בתל-אביב, חישמלה את הקהל. אביו, רופא חירוג מברלין, שצבד בגינתו באר"ת שעה, אץ למקום לשמע ההמולה.

"מצאתי את הילד מוטל כמת על הא"דמה כשאנשים נאנחים סביבו: "פטר מת, פטר התפחם". תקפתני בהלה, וחיפשתי סביבי חומר מבודד, הבחנתי בשק יבש

לת מרון: הר מן "הימים ההם" חזר — פצצות, האפלה, רעם תותחים, ויחד אתם גם ההומור של הרור הצעיר, שנדרם במציאות האפורה של המדינה. ובכך, למו שייכים אנחנו: ל"נפש קסומה"? ל"מלפפון ירוק"? ל"שירות אהבה"? ל"גמד מעופף"? או אולי — ל"העולם הזה"?

השבתו לתחיה של פטר כהן בן ה"ד לאחר שהתפתח בחצר ביתו ברחוב שלוש בתל-אביב, חישמלה את הקהל. אביו, רופא חירוג מברלין, שצבד בגינתו באר"ת שעה, אץ למקום לשמע ההמולה.

לא הנחתי לבני לאוח...

השבתו לתחיה של פטר כהן בן ה"ד לאחר שהתפתח בחצר ביתו ברחוב שלוש בתל-אביב, חישמלה את הקהל. אביו, רופא חירוג מברלין, שצבד בגינתו באר"ת שעה, אץ למקום לשמע ההמולה.